

The State Of Green Accounting in a Curriculum for Business Undergraduate Study

Nurcan Süklüm¹

Hitit University, Sungurlu Vocational School, Department of Foreign Trade

ABSTRACT

ARTICLE INFO

Nowadays, the concept of green accounting has emerged as a result of the need to account for the works done to protect the environment. Accounting education in this field also gains importance. In this study, the department of business administration at the undergraduate level, where accounting courses are given more intensively, has been analyzed in terms of green accounting courses. Content analysis method has been used in this study and faculties which have business division in 2016 ÖSYM Higher Education Programs and Quotas Guidance have been determined. Their web pages were then accessed, their curricula were examined and the status of green accounting courses was examined. As a result of the study, it was determined that only green accounting courses were included in the business departments curriculum of state universities, these were selective and this number was quite low

Key Words: Green accounting, department of business, undergraduate study

Received: 24.04.2019

Revision received:
06.05.2019.

Accepted: 08.05.2019

Published online:
20.05.2019

¹Corresponding author:
nurcansuklum@hitit.edu.tr
03643116000

Yeşil Muhasebe' nin İşletme Lisans Eğitimi Müfredatı İçerisindeki Durumu

Nurcan Süklüm¹

Hitit Üniversitesi, Sungurlu Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü

ÖZET

Günümüzde çevreyi korumak adına yapılan çalışmaların da muhasebeleştirilmesi gereğinin sonucu olarak yeşil muhasebe kavramı ortaya çıkmıştır. Bu konuda alınan muhasebe eğitimi de önem kazanmaktadır. Bu çalışmada, muhasebe derslerinin daha yoğun olarak verildiği lisans düzeyindeki işletme bölümü müfredatı yeşil muhasebe dersleri açısından analiz edilmiştir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmış, bu amaçla 2018 yılı ÖSYM Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Klavuzunda işletme bölümü olan fakülteler tespit edilmiştir. Daha sonra bunların web sayfalarına ulaşılmış, müfredatları incelenmiş ve yeşil muhasebe derslerinin durumları incelenmiştir. Çalışma sonucunda sadece devlet üniversitelerinin işletme bölümleri müfredatlarında yeşil muhasebe dersinin yer aldığı, bunların seçmeli olduğu ve bu sayının da oldukça az olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil muhasebe, işletme bölümü, lisans eğitimi

MAKALE BİLGİSİ

Alınma Tarihi:
29.04.2019
Düzeltilmiş hali alınma tarihi: 06.05.2019.
Kabul Edilme Tarihi:
08.05.2019
Çevrimiçi yayınlanma tarihi: 20.05.2019

GİRİŞ

Sanayileşmenin artması, çevrenin bilinçsizce tüketilmesi, atık kontrolünün yapılmaması gibi nedenlerden dolayı çevre sorunları artmış ve çevre tehlike alarmı vermeye başlamıştır. Günümüzde bu tehlike çeşitli çevrelerce fark edilmeye başlanmış ve bu konuda gerek yasal gerekse gönüllü çalışmalar yapılmış ve bu konuda önlemler alınmaya başlanmıştır. Çevreye en büyük zararı verenlerden birisi de işletmelerdir. Gerek yasal zorunluluklar gereği gerekse sosyal sorumluluk gereği işletmeler çevreye verdikleri zararı en az seviyeye çekmek için çeşitli çalışmalar yapmakta, bunlar da ek maliyetlere neden olabilmektedir. Bu maliyetlerin de kontrol altında tutulması gerekmekte ve bu da muhasebeleştirilmesi sayesinde gerçekleşmektedir. Ancak geleneksel muhasebe yöntemleri, çevre ile ilgili maliyetlerin ve yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesi noktasında yetersiz kalmakta bu da uzmanlık muhasebesine duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenlerden dolayı çevre ile ilgili bilgilerin daha profesyonel bir yaklaşımla muhasebe sisteminde yer almasını sağlamak için “çevre muhasebesi”, “yeşil muhasebe” gibi isimlerle adlandırılan bir uzmanlık muhasebesi ortaya çıkmıştır. Muhasebe bilgi sistemini iyi bir şekilde kullanabilmek ve hakim olabilmek için de iyi bir muhasebe eğitimi almak gerekmektedir. Bu eğitimin en yoğun ve akademik bir şekilde lisans eğitimi düzeyinde fakültelerin işletme bölümlerinde verilmekte olduğu düşünülmektedir. Bu amaçla çalışmada, yeşil muhasebe derslerinin lisans düzeyinde eğitim veren fakültelerin işletme bölümleri müfredatları içerisindeki durumu analiz edilmiştir.

YEŞİL MUHASEBE

YEŞİL MUHASEBENİN TANIMI

İşletmeler bazı durumlarda çevre ile ilgili faaliyetlerinin gerçek boyutlarını bilmedikleri için, çevreye verdikleri zararları kaydetmekte zorlanmaktadırlar. Çevresel maliyetlerin muhasebede kayıt altına alınması için çevresel maliyetlerin diğer maliyetlerden ayrılması gerekmektedir. İşletmeler çevresel maliyetleri genellikle ayrı bir hesapta izleyememekte, çevre ile ilgili cari harcamalar genel üretim ya da genel yönetim giderleri hesaplarında izlemekte, yatırımlarla ilgili harcamaları ise ilgili duran varlıklarda izlemektedir. Yeşil muhasebe sisteminde belgeler çerçevesinde çevresel bilgilerin muhasebeleştirilmesi için parasal karşılıklarının belirlenmiş olması gerekir. Mevcut muhasebe sistemi bu konuda ihtiyacı tam olarak karşılayamamaktadır (Haftacı ve Soylu 2008, 94).

Kullanılan doğal kaynakların bir kısmı kendini yenileyebilmekteyken, bir kısmı geri dönüşümü olmamasından dolayı kendini yenileyememekte, bunun sonucu olarak da doğal denge bozulmaya başlamaktadır. Ortaya çıkan bu sorunun ilgililer tarafından fark edilmesi ile gerek insanlar tarafından, gerekse sosyal sorumluluk kavramına önem veren işletmeler tarafından çevre ile ilgili konulara önem verilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Çevresel sorunları çözebilmek ve çevre kalitesini maksimum kılabilmek için bütün bilim dalları işbirliği içindedir. Muhasebe bilimi de çevresel sorunların çözümüne katkıda bulunabilmek için yeşil Muhasebesi kavramını gündeme getirmiştir (Altınbay 2007, 2) (Beller ve diğerleri 2012, 97).

Yeşil muhasebe ile ilgili araştırmalar özellikle batılı ülkelerde 1970’li yıllardan itibaren muhasebeciler arasında önem kazanmaya başlamıştır. 1990’lardan sonra ve özellikle günümüzde çevre sorunlarının azaltılmasına ilişkin bazı önlemlerin alınmasıyla canlanmaya başlamıştır (Otlı ve Kaya 2010, 44). Yeşil muhasebe farklı şekillerde tanımlanmaktadır. Örneğin; çevre ile muhasebe bilgi sistemi, bu sistem içerisinde faaliyette bulunanlar

arasındaki ilişkilerin incelenmesi çabaları olarak tanımlanabilmektedir (Güney ve Polat 2013, 123).

EPA (United States Environmental Protection Agency) (1995), yeşil muhasebeyi makro düzeyde, finansal muhasebe düzeyinde ve yönetim muhasebesi düzeyinde olmak üzere 3 farklı boyutta tanımlamaktadır. Makro boyuttaki tanım, yenilenebilen ve yenilenemeyen ulusal doğal kaynakların tüketiminin ölçümüne dayanmaktadır. Finansal muhasebe boyutundaki tanımı ise, işletmelerin çevre ile ilgili bilgileri raporlaması ve ilgili taraflara iletmesi süreci ile ilgilidir. Yönetim muhasebesi düzeyinde ise, işletme ile ilgili hayati derecede önem taşıyan maliyetler, üretim süreci, planlama gibi konularla çevrenin bağlantısını incelemektedir.

Yeşil muhasebe işletmelerin çevresel maliyetlerinin kontrol altında tutulması ve etkin bir çevrenin sağlanması sürecindeki aşamaların mali tablolarında belirtilmesi zorunluluğu olarak tanımlanabilmektedir (Bezirci ve diğerleri 2011, 64).

Yeşil muhasebe ayrıca, işletmelerin çevrenin korunması ve verilen zararların en aza indirilmesi için yapılan faaliyetlerini muhasebe bilgi sistemine aktarmaları olarak da tanımlanabilmektedir.

YEŞİL MUHASEBENİN ÖZELLİKLERİ VE AMAÇLARI

Yeşil muhasebeyi diğer muhasebe dallarından ayıran bazı özellikleri bulunmaktadır. Öncelikle yeşil muhasebe, işletmelerin çevreyle ilgili faaliyetlerine ilişkin bilgileri; ayrı ayrı saptayıp, analiz edip, değerlendirmekte ve yorumlamaktadır. İşletmelerin ekonomik ve çevresel durumlarının yönetilmesi ve geliştirilmesini amaçlamaktadır. Ayrıca, atık yönetimi ve boşa harcanan hammadde maliyetleri gibi çevresel maliyetlere özel bir önem vermektedir. Bir diğer özelliği ise, genel olarak işletme içi yönetim ve kararlarda kullanılmakla birlikte yeşil muhasebe tarafından üretilen bilgiler işletme dışı ilgililerle iletişim kurmak amacıyla da kullanılmaktadır (Akbaş 2011, 40).

Yeşil muhasebenin geleneksel muhasebe uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlamak için araştırmalar yapmak, geleneksel muhasebe sisteminde çevre ile ilgili maliyet ve gelirleri ayrıca belirtmek, işletmenin iç ve dış çıkar grupları için yeni performans raporları geliştirmek, yönetsel kararların alınması için yeni finansal ve finansal olmayan muhasebe bilgi ve kontrol sistemleri oluşturmak gibi amaçları bulunmaktadır (Yılmaz ve Güney 2015, 242).

YEŞİL MUHASEBE UYGULAMALARINDA KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Yeşil muhasebe uygulamalarında bazı zorluklarla karşılaşılmaktadır. Bunlardan birisi çevre ile ilgili varlıkların değerlerinin belirlenmesi ile ilgilidir. Sürdürülebilirlik, yeşil muhasebe çerçevesinde çevresel varlıkların da değerlerinin tespit edilmesi gerekmektedir. Bu işlem, piyasada satılmadığı için fiyatı oluşmayan çevresel mal veya hizmetler için bir değer belirleme işlemidir.

Bir diğer uygulama güçlüğü dışsallıklardır. Dışsallıklar, ekonomik çevrelerin, fiyatlar dışında birbirlerini etkilemeleri olarak tanımlanmaktadır ve çevresel kayıplar ya da kazançlar mevcut olduğunda ise “çevresel dışsallıklar” olarak tanımlanmaktadır. Çevresel dışsallıklara, toplumun yaşam kalitesini pozitif veya negatif olarak etkileyen orman kaynakları örnek olarak verilebilir. Örneğin, ormanların iyi yönetilmesi, hava, su ve toprak kirliliğini azaltarak sağlık maliyetlerinde azalmalar ve tarımsal verimlilikte artışlar sağlarken çeşitli maliyetler ortaya çıkmakta, fakat bunlardan bir kazanç elde edilememektedir (Deniz ve Türker 2012, 117).

YEŞİL MUHASEBE EĞİTİMİ

Çeşitli nedenlerden dolayı çevreye verilen zararlar, çevre konusundaki farkındalığı artırmıştır. Çevrenin korunması konusunda gerek bireysel, gerek toplumsal düzeyde herkes üstüne düşeni yapmaktadır. Bu konuda yasal düzenlemeler de bulunmaktadır. Tabii işletmeler de bu pastadan payını almakta ve faaliyetlerini çevre koruma faaliyetleri ile ilişkilendirmektedir. Bu faaliyetlerden birisi de çevrenin korunması amacıyla gerçekleştirilen işlemlerin muhasebeleştirilmesidir. Çevre koruma faaliyetlerinin muhasebeleştirilmesi hususu ayrı bir uzmanlık gerektirdiği için genel muhasebe ve maliyet muhasebesi tek başına yeterli olamamaktadır. Bu nedenlerden dolayı “çevre muhasebesi”, “ekolojik muhasebe” gibi isimlerle de anılan “yeşil muhasebe” adı verilen kavram ortaya çıkmıştır.

İşletmeler, yeşil muhasebe sistemi içinde muhasebeleştirme faaliyetlerini gerçekleştirmeleri için bu konuda yeterli eğitim almış, konusunda uzman muhasebe meslek mensuplarına ihtiyaç duymaktadır. Bu noktada özellikle muhasebe derslerinin yoğun olarak verildiği işletme lisans eğitimi müfredatı önemli bir destek unsuru olarak önem kazanmaktadır. İşletme lisans eğitimi esnasında verilen yeşil muhasebe dersleri, bu konuda uzmanlaşmış meslek mensuplarının yetişmesinde etkili olacaktır.

Muhasebe işlemlerinin yürütülmesinde meslek mensuplarının özellikle meslek öncesi ve mesleği yürütürken aldıkları eğitim önemlidir. Meslek öncesi üniversitede alınan eğitim, özellikle lisans düzeyinde alınan muhasebe eğitimi oldukça önemlidir. Yeterli muhasebe bilgisine sahip olunması diğer bilgi ve becerilerin kazandırılmasının temelidir. Lisans düzeyinde verilen eğitimin gerekli muhasebe bilgisini kazandıracak nitelikte olması gerekmektedir (Subaşı ve Demir 2009, 128).

LİTERATÜR TARAMASI

Lisans düzeyinde işletme eğitimi veren bölümlerin müfredatlarının muhasebe dersleri açısından incelenmesi ile ilgili yapılan çalışmalar şu şekildedir.

Zaif ve Ayanoglu (2007) işletme bölümlerinin ders programlarındaki muhasebe derslerinin yeterliliğini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, işletme bölümü öğrencilerinin eşit sayıda seçmeli muhasebe dersi aldıkları, ancak devlet üniversitelerinden mezun olan öğrencilerin iki katı daha fazla muhasebe dersi alarak mezun oldukları, ders programlarının standardize edilmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır.

Yardımcıoğlu (2007) işletme bölümünde verilmekte olan muhasebe ve finansman anabilim dalı derslerinin yeterlilik düzeyi ve kalitesini ölçmek amacıyla yaptığı çalışmada, uygulama araştırmalarına derslerde yer verilmediği ve paket programların kullanılması için gerekli donanımın olmadığı, pratik bilgilere derslerde yer verilmesi gerektiği, staj uygulamasının önemli olduğu ve pratik hayatla uyumlu olması gerektiği, anabilim dalı derslerinin anlatılma ve algılanma düzeylerinin dersi veren ve alan kişilerin yetenek, ilgi, istek düzeyleriyle doğru orantılı olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Subaşı ve Demir (2009) lisans eğitiminde verilen muhasebe derslerinin mevcut durumunu ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada, üniversitelerde muhasebe dersleri açısından önemli farklılıklar bulunduğunu muhasebe uygulamaları, muhasebe mesleğinin kalitesi, mesleki staj eğitimi ve mesleki sınavlar açısından muhasebe derslerinde uyumun sağlanması önemli olduğunu tespit etmişlerdir.

Ünal ve Doğanay (2009), muhasebe eğitiminin yeterliliğinin ve etkinliğinin belirlenmesinde kamu maliyesinin denetiminde kilit bir rol üstlenen Sayıştay denetçilerinin bakış açılarını ortaya koymayı amaçladıkları çalışmada, muhasebe grubu derslerinin; müfredat içerisinde ağırlığı yeterli olmakla birlikte kurumların ihtiyaçlarını tam anlamıyla karşılayamadığı, muhasebe eğitiminin, kurumların ihtiyaçlarını karşılaması için müfredatın bu

amaca yönelik olarak düzenlenmesi gerektiği ayrıca, güncel konulara ağırlık verilmesi ile muhasebe derslerinin etkinliğinin artırılacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Aymankuy vd., (2017) turizm fakültelerinde öğrenim gören ve muhasebe/finansman grubu derslerini alan öğrencilerin, muhasebe eğitime yönelik görüşlerini ortaya koymak amacıyla yaptıkları çalışmada, öğrencilerin büyük çoğunluğunun okulda görülen muhasebe/finansman grubu derslerinin staj süresince ya da çalışma döneminde, faydalı olduğunu düşündüklerini, “Turizm İşletmeleri (Konaklama İşletmeleri) Muhasebesi” dersinin gelecekte sektörde kendilerine fayda sağlayacağı noktasında ortak görüşe sahip olduklarını tespit etmişlerdir.

Akyel ve Yıldız (2018) Türkiye’deki devlet ve vakıf üniversitelerinin işletme bölümlerinde verilen muhasebe derslerinin yeni muhasebe uzmanlık alanlarını içerip içermediğini incelemek amacıyla yaptıkları çalışmada, henüz yeterli seviyede olmasa da lisans programları kapsamında yeni uzmanlık alanlarını içerecek şekilde dersler bulunduğunu tespit etmişlerdir.

YEŞİL MUHASEBENİN İŞLETME LİSANS EĞİTİMİ MÜFREDATI İÇERİSİNDEKİ DURUMUNU TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Bu çalışmanın amacı lisans düzeyindeki işletme bölümü müfredatı içerisindeki yeşil muhasebe derslerinin durumunu ortaya koymaktır. Bu derslerin mevcut olup olmadığı, varsa seçmeli mi, zorunlu mu olduğu, bu durumun devlet üniversiteleri ve vakıf üniversiteleri açısından farklılık gösterip göstermediği gibi konuların ortaya konulması amaçlanmıştır.

Yeşil muhasebe konusunun günümüzde işletmeler açısından önemi göz önünde bulundurulduğunda lisans eğitiminde bu derslerin önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Daha önce bu konuda bir çalışma yapılmamış olmasının çalışmanın önemini ortaya koyduğu düşünülmektedir.

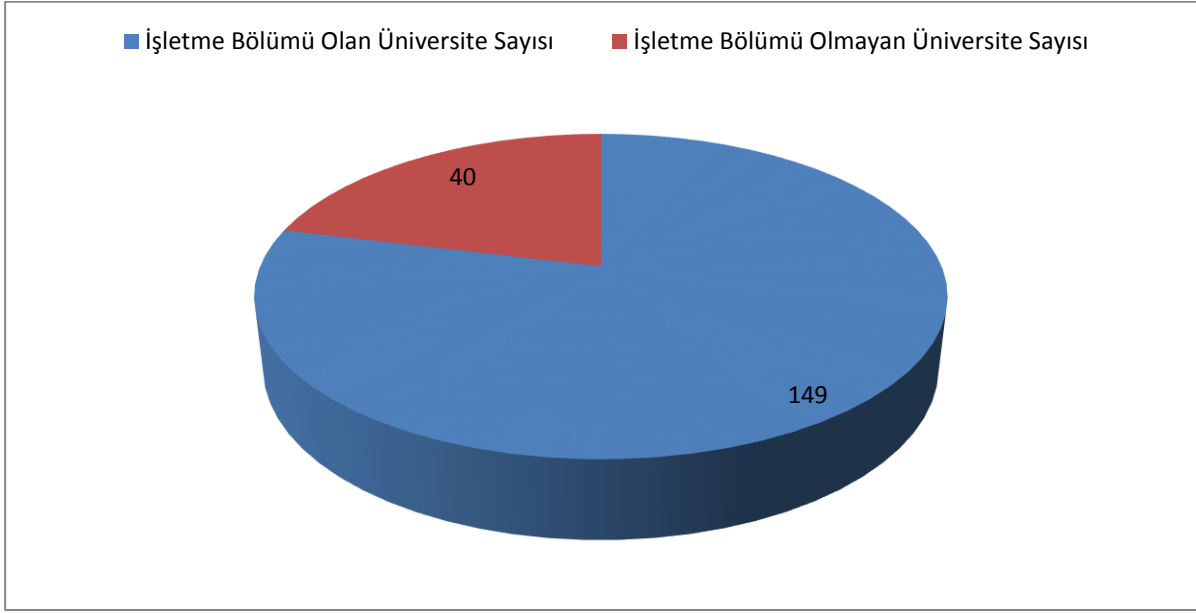
ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Çalışmada lisans düzeyindeki işletme bölümü müfredatı içerisindeki yeşil muhasebe derslerinin durumunu ortaya koymak amacıyla içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla öncelikle 2018 yılı ÖSYM Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Klavuzu’nda işletme bölümü olan fakülteler tespit edilmiştir. Daha sonra bu fakültelerin işletme bölümlerinin web sayfalarına ulaşılmış, müfredatları incelenmiş ve yeşil muhasebe dersleri olup olmadığı, varsa seçmeli ya da zorunlu olma durumları incelenmiştir.

BULGULAR

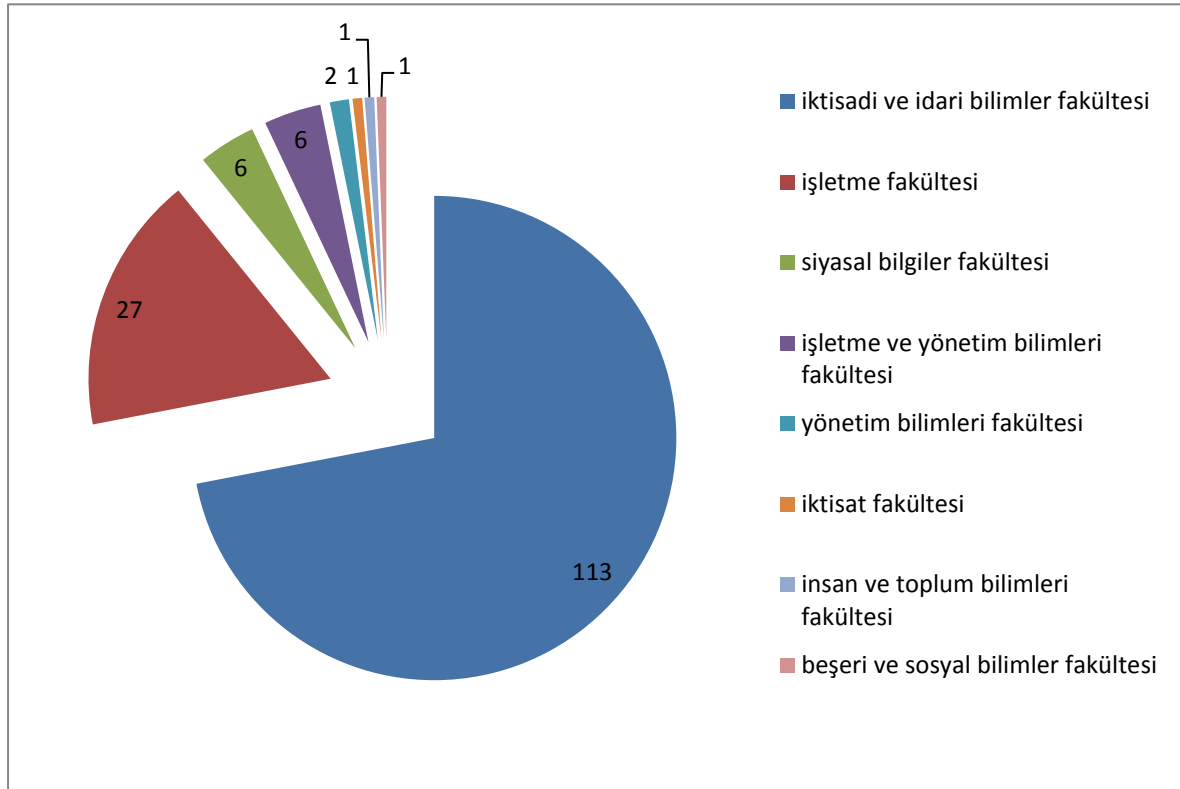
Araştırmada, 2018 yılı ÖSYM Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Klavuzu incelenmiş ve toplam 189 üniversite olduğu tespit edilmiştir (KKTC ve diğer ülkelerdeki 12 üniversite kapsam dışı bırakılmıştır). Bu üniversitelerin 149 tanesinde işletme bölümü bulunmakta, 40 tanesinde işletme bölümü bulunmamaktadır. Bu dağılım Şekil 1’de belirtilmiştir.

Şekil 1. İşletme Bölümü Olup Olmama Durumuna Göre Üniversitelerin Dağılımı

Üniversitelerin işletme bölümlerinin bulunduğu fakültelerin iktisadi ve idari bilimler fakültesi, işletme fakültesi, siyasal bilgiler fakültesi, iktisat fakültesi, insan ve toplum bilimleri fakültesi, yönetim bilimleri fakültesi, beşeri ve sosyal bilimler fakültesi, işletme ve yönetim bilimleri fakültesi gibi farklı isimler aldığı tespit edilmiştir. Bu dağılım Şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. İşletme Bölümü Olan Fakültelerin Dağılımı

Çalışmada tespit edilen durumlardan birisi de işletme bölümü olan 149 üniversitenin sadece 3 tanesinin müfredatlarında yeşil muhasebe derslerinin bulunduğudır. Dikkat çeken bir başka durum ise bunların tamamının devlet üniversitesi olduğudur. Vakıf üniversitelerinin işletme bölümlerinin müfredatlarında yeşil muhasebe derslerinin yer almadığı görülmektedir. Bu dağılım Tablo 1’de belirtilmiştir.

Tablo 1. Yeşil Muhasebe Derslerinin Müfredatlarında Bulunma Durumuna Göre Üniversitelerin Dağılımı

	Devlet Üniversitesi	Vakıf Üniversitesi
Müfredatlarında Yeşil Muhasebe Dersi Yer Alan Üniversite Sayısı	3	0
Müfredatlarında Yeşil Muhasebe Dersi Yer Almayan Üniversite Sayısı	146	149
Toplam	149	149

Yeşil muhasebe derslerini müfredatlarında bulunduran üniversitelerin fakültelerinin dağılımı incelenmiş ve iktisadi ve idari bilimler fakültesi ile işletme fakültelerinin müfredatlarında yer aldığı tespit edilmiştir. Bu derslerin tamamının seçmeli olduğu tespit edilen başka bir durumdur. Bu durum Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2. Yeşil Muhasebe Derslerini Müfredatlarında Bulunduran Fakültelerin Dağılımı

	Seçmeli Ders	Zorunlu Ders
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2	0
İşletme Fakültesi	2	0

SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma sonucunda 149 üniversitenin ilgili fakültelerinde işletme bölümü bulunmaktayken, 40 tanesinde işletme bölümünün bulunmadığı tespit edilmiştir.

İşletme bölümü olan fakültelerin iktisadi ve idari bilimler fakültesi, işletme fakültesi, siyasal bilgiler fakültesi, iktisat fakültesi, insan ve toplum bilimleri fakültesi, yönetim bilimleri fakültesi, beşeri ve sosyal bilimler fakültesi, işletme ve yönetim bilimleri fakültesi gibi farklı isimler aldığı, ortaya çıkan bir başka sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır.

Çalışmanın bir başka sonucu da, işletme bölümü olan 149 üniversite içerisinde sadece 3 üniversitenin toplam 4 fakültesinin işletme bölümünde yeşil muhasebe derslerinin müfredatta yer aldığı ve bunların da seçmeli ders olduğudur. Üniversitelerin dağılımına bakıldığında yeşil muhasebe derslerinin vakıf üniversitelerinin müfredatlarında yer almadığı, sadece devlet üniversitelerinde yer aldığı tespit edilen bir başka durumdur. Çalışmada gözlemlenen bir başka bulgu, yeşil muhasebe derslerinin büyük ve köklü üniversitelerin işletme bölümlerinin müfredatlarında yer almadığıdır. Köklü üniversitelerin ders çeşitliliğinin daha fazla olması ve müfredatlarının güncel koşullara daha uyumlu olması gerekirken, bunun tam tersi bir durumun mevcut olduğu gözlenmiştir. Elbette sadece köklü üniversitelerin değil aynı zamanda diğer devlet üniversitelerinin ve vakıf üniversitelerinin de ders çeşitliliğini artırmaları ve güncel gelişmelere daha uyumlu bir eğitim vermeleri gerekmektedir.

Sonuç olarak işletme lisans eğitimi müfredatında uzmanlık muhasebesi alanlarından birisi olan yeşil muhasebe derslerinin sadece devlet üniversitelerinin müfredatlarında yer

verdiği, ancak bu sayının da yeterli düzeyde olmadığı çalışma sonucunda elde edilen bulgulardır. Ve sonuçların daha önce yapılmış çalışmaları destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Çevre koruma faaliyetlerine geniş çevreler tarafından oldukça önem verilmektedir. Bu doğrultuda birçok alanda olduğu gibi işletmelerin de bu faaliyetlerin muhasebeleştirilmesi konusuna gereken önemi vermeleri gerekmektedir. Bu konuda yeterli ve bilgili meslek mensuplarının yetiştirilmesinde önemli katkı sağlayacağı düşünüldüğünden üniversitelerin de üzerlerine düşen görevi yerine getirmek adına müfredatlarında yeşil muhasebe derslerine yer vermeleri gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbaş, H. E. (2011). Çevresel yönetim muhasebesi: özellikleri, unsurları ve kullanım alanları, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 3*, 29- 59.
- Altınbay, A. (2007). Çevresel maliyetlerin raporlanması, *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi, 11*, 1- 11.
- Aymankuy, Y., Demirbulat GÜdü, Ö. ve Aymankuy, Ş. (2017). Lisans düzeyindeki turizm eğitiminde muhasebe/finansman grubu derslerin öğrenci gözüyle önemi ve gerekliliğinin tespit edilmesi, 4th International Congress of Tourism & Management Researches, 12-14 May, Gyraine, Northern Cyprus, 677- 691.
- Beller, B., Deran, A. ve Hatipoğlu, A. G. (2012). Çevre maliyetlerinin hesaplanması ve muhasebeleştirilmesi: bir çimento fabrikasında vaka çalışması, *Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1)*, 95- 121.
- Bezirci, M., Özpeynirci, R. ve Duman, H. (2011). Sosyal sorumluluk kavramı bağlamında yeşil muhasebe eğitimi: bir alan araştırması, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 3*, 61- 89.
- Deniz, T. ve Türker, A. (2012). Çevresel muhasebe ve uygulamaları, *Journal of the Faculty of Forestry, Istanbul University, 62(1)*, 115- 132.
- EPA (1995), *An introduction to environmental accounting as a business management tool: key concepts and terms*, Washington, D.C. 20460.
- Güney, C. ve Polat, B. (2013). Denetim süreci açısından ekolojik muhasebeye bakış, *Vergi Sorunları Dergisi, 299*, 122- 131.
- Haftacı, V. ve Soylu, K. (2008). Çevresel bilgilerin muhasebesi ve raporlanması, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1(15)*, 92- 113.
- Otlu, F. ve Kaya, G. A. (2010). Çevre muhasebesi ile ilgili muhasebe meslek mensupları üzerine bir araştırma, *Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 1(1)*, 43- 56.
- Subaşı, Ş. ve Demir, B. (2009). Fakültelerin işletme bölümlerinde verilen muhasebe derslerinin durum analizi, *Muhasebe Ve Finansman Dergisi, 44*, 127- 137.
- Ünal, O. ve Doğanay, M. (2009). Lisans düzeyindeki muhasebe eğitiminin etkinliği: Sayıştay özelinde ampirik bir çalışma, *Sayıştay Dergisi, Sayı 74-75*, 117- 138.
- Yardımcıoğlu, M. (2007). Muhasebe finansman anabilim dalı derslerinin anlatılma ve algılanma düzeylerinin irdelenmesi: KSÜ İİBF örneği, *Yönetim Bilimleri Dergisi, 5(2)*, 131- 151.
- Yıldız, Ş. ve Akyel, N. (2018). Yeni muhasebe uzmanlık alanlarının muhasebe eğitimindeki yeri ve Türkiye örneği, *Muhasebe ve Finansman Dergisi, Sayı 79*, 47- 66.

Yılmaz, O. Y. ve Güney, C. (2015). Yeşil işletme fonksiyonlarından yeşil pazarlama ve yeşil muhasebe, 3. Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı, 15- 16 Ekim, Bingöl, 233-248.

Zaif, F. ve Ayanoğlu, Y. (2007). Muhasebe eğitiminde kalitenin arttırılmasında ders programlarının önemi: Türkiye'de bir inceleme, *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(1), 115- 136.

2018 Yılı ÖSYM Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Klavuzu

Devlet ve Vakıf Üniversitelerinin Web Sayfalarındaki Ders Müfredatları